

Sygn. akt VIII U 1852/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2015 r. w Gliwicach

sprawy D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania D. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 31 lipca 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustala dla ubezpieczonej na dzień 8 marca 2014 r. wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę 4250,43 zł (cztery tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych czterdzieści trzy grosze).

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1852/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 lipca 2014r., (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w oparciu o art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ustalił ubezpieczonej D. S. wysokość emerytury kapitałowej.

Odwołanie od tej decyzji złożyła ubezpieczona D. S. kwestionując prawidłowość ustalenia wysokości emerytury przez ZUS. Ostatecznie wniosła o ustalenie prawa do emerytury kapitałowej w wysokości ustalonej decyzją zaliczkową.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując, jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył co następuje

Ubezpieczona, urodzona dnia (...), w dniu 4 marca 2014r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm).

Decyzją z dnia 31 marca 2014r. organ rentowy ponownie ustalił ubezpieczonej wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS w związku z koniecznością ustalenia odwołującej prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 4 kwietnia 2014r., organ rentowy w oparciu o art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) przyznał ubezpieczonej zaliczkę na poczet emerytury od dnia 8 marca 2014r., tj. od daty nabycia prawa do emerytury.

Wysokość świadczenia została obliczona zgodnie z przepisami art. 53 i 26 ustawy, przy czym wysokość emerytury obliczona zgodnie z przepisem art. 26 ustawy została ustalona w sposób zaliczkowy, przy przyjęciu:

- kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 382.233,92 zł.
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 690149,52 zł.
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 252,30 miesięcy.

kwota emerytury wyniosła 4.250,43 zł tj. $(382.233,92 \text{ zł} + 690149,52 \text{ zł}) / 252,30$).

W dniu 30 czerwca 2014r. ubezpieczona przedłożyła w organie rentowym świadectwo pracy z dnia 27 czerwca 2014r., z którego wynika iż z dniem 27 czerwca 2014r. zakończyła zatrudnienie w Szpitalu w P..

W dniu 31 lipca 2014r. ZUS wydał trzy decyzje odnośnie uprawnień emerytalnych ubezpieczonej:

- o przyznaniu emerytury, a jej wysokość wyliczył w oparciu o art. 53 ustawy (k.50-51 a.o.r.);
- o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury kapitałowej (k.52-53 a.o.r.);
- o przeliczeniu emerytury w oparciu o przepis art. 53 ustawy (k.54-55 a.o.r.).

Ubezpieczona zaskarżyła decyzję ZUS odnośnie wysokości emerytury kapitałowej.

Zaskarżoną decyzją z dnia 31 lipca 2014r. (...) organ rentowy w oparciu o art. 26 ustawy FUS ustalił ubezpieczonej wysokość emerytury kapitałowej od 8.03.2014r., tj od daty nabycia uprawnień do świadczenia, przyjmując, że:

- kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 360 312,21 zł.
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 627057,48 zł.
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 251,30.

wyliczył, że emerytura ta wynosi 3929,05 zł tj. $(360312,21 \text{ zł} + 627057,48 \text{ zł}) / 251,30$

Nadto decyzją z dnia 9 września 2014r. organ rentowy przeliczył odwołującej wysokość emerytury wyliczonej na podstawie art. 53 ustawy. Wysokość emerytury wyniosła 4.889,00 zł. Świadczenie wyliczone w oparciu przepis art. 26 ustawy okazało się świadczeniem mniej korzystnym, wobec czego ZUS je zawiesił i podjął wypłatę emerytury wyliczonej w oparciu art. 53 - ustalonej niekwestionowaną decyzją z dnia 31 lipca 2014r., (...) - jako świadczenia korzystniejszego.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o materiał dowodowy w postaci akt organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zasady przyznawania prawa do emerytury oraz obliczania ich wysokości i wypłaty świadczenia reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego z uwzględnieniem ust. 6.

Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3.

W rozpoznawanej sprawie zaistniał spór pomiędzy stronami odnośnie sposobu wyliczenia świadczenia w myśl przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 748 ze zm.).

Ubezpieczona nie kwestionowała wyliczeń wysokości emerytury w oparciu o art. 53 ustawy. Zakwestionowała natomiast prawidłowość ustalenia wysokości emerytury kapitałowej w oparciu o art. 26 ustawy.

W świetle wskazanych wyżej przepisów oraz ustalonego stanu faktycznego na podstawie akt rentowych ubezpieczonej Sąd uznał, że odwołanie D. S. zasługuje na uwzględnienie.

Ubezpieczona wniosek o ustalenie prawa do emerytury złożyła w dniu 4 marca 2014r., a uprawnienia emerytalne uzyskała 8 marca 2014r.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składki zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego. W ocenie Sądu wysokość emerytury kapitałowej ustalonej w decyzji z dnia 4.04.2014r. jest prawidłowa, bowiem uwzględnia stan rzeczy istniejący na dzień nabycia przez ubezpieczoną uprawnień emerytalnych, w tym przewidzianą przepisami waloryzację kwartalną.

Zdaniem Sądu, organ rentowy w skarżonej decyzji, nieprawidłowo ponownie ustalił wysokość świadczenia emerytalnego, wg zasad obowiązujących dla osób przechodzących na emeryturę w czerwcu, podczas gdy ubezpieczona nabyła uprawnienia emerytalne w marcu 2014r. a w czerwcu 2014r. wniosła jedynie o wypłatę świadczenia, a nie ponowne ustalenie.

Wskazać należy, że do obniżenia wysokości emerytury kapitałowej w skarżonej decyzji, doszło w wyniku przyjęcia przez organ rentowy, że wysokość emerytury należy ustalić na dzień 1 czerwca 2014 roku, a nie 8 marca 2014 roku.

Skomplikowany mechanizm waloryzacji składek i kapitału początkowego przewidzianego w art. 25 i 25a ustawy emerytalno rentowej powoduje, że przechodzący na emeryturę w czerwcu nie jest objęty tzw. waloryzacją kwartalną, a jedynie roczną. Wskutek tego obliczone w czerwcu świadczenie jest niższe od świadczenia obliczonego w okresie od stycznia do maja, mimo, że do ustalenia wysokości przyjmuje się wyższą kwotę składek. Waloryzacja składek (i analogicznie kapitału) polega na pomnożeniu zgromadzonych na koncie ubezpieczonego w ZUS składek na ubezpieczenie emerytalne przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana, powiększona o kwoty z tytułu wcześniejszych waloryzacji. Waloryzacja składek przeprowadzana jest corocznie od dnia 1 czerwca każdego roku. Gdy ubezpieczony zamierza przejść na emeryturę, składając w tym celu wniosek do organu rentowego Zakład musi ustalić wysokość jego świadczenia. Uwzględniana jest waloryzacja kwartalna składek. Kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację roczną, jest dodatkowo waloryzowana kwartalnie na specjalnych zasadach. W przypadku, gdy wniosek o emeryturę zostaje złożony w czerwcu nie ma waloryzacji kwartalnej. Innymi słowy, emerytury przyznane na wniosek złożony w czerwcu pozbawione są ważnego, dodatkowego składnika, Okazuje się, że iloczyn waloryzacji kwartalnych za cztery kwartały jest sporo wyższy od waloryzacji rocznej za ten sam okres.. Rezultatem tych ukrytych mechanizmów jest całkiem widoczny efekt w postaci zróżnicowanej wysokości emerytur w zależności od miesiąca jej przyznania. (art. 25a ustawy emerytalno –rentowej).

Reasumując, zdaniem Sądu organ rentowy załatwiając wniosek o podjęcie wypłaty emerytury złożony przez ubezpieczoną w czerwcu 2014r., winien ustalić wysokość emerytury kapitałowej na dzień nabycia przez ubezpieczoną prawa do świadczenia, dlatego zmienił skarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonej prawo do emerytury kapitałowej w wysokości ustalonej w decyzji z dnia 4.04.2014r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na mocy art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 kpc orzekł, jak w sentencji.

(-) SSO Grażyna Łazowska